

Survey sportweddenschappen

Onderzoeksrapport: bevraging over sportweddenschappen onder leden en medewerkers van sportclubs

Colofon

Auteurs

Johan Rosiers, stafmedewerker VAD
Jolien Moernaut, stafmedewerker VAD
David Möbius, stafmedewerker VAD
Femke Wijgaerts, stafmedewerker VAD

Met dank aan

Met dank aan Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen, Universiteit Gent, en in het bijzonder Bram Constandt voor de goede en vlotte samenwerking bij het tot stand brengen van dit onderzoek.

Verantwoordelijke uitgever

P. Van Deun, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
© 2020

VAD, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs
Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be

Ondernemingsnummer: 0424.327.587.
RPR Brussel

Het gebruik van (delen van) deze publicatie is toegestaan mits behoud van visie en doelstellingen van de publicatie, met duidelijke bronvermelding en als er geen financiële winst mee beoogd wordt.

SITUERING

Eind 2019 organiseerde het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD), in samenwerking met de Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschap van de Universiteit Gent, een online bevraging over sportweddenschappen in de sportwereld. Leden en medewerkers van sportclubs werden uitgenodigd om aan deze survey deel te nemen. De online vragenlijst kon van 16/12/2019 tot 16/03/2020 worden ingevuld. Dit zijn de voornaamste resultaten op een rijtje.

RESPONS EN STEEKPROEFKENMERKEN

Respons

817 bruikbare vragenlijsten (>15 jaar)

Gender

Man: 64,6% (n=528)

Vrouw: 35,1% (n=287)

Trans/X: 0,2% (n=2)

Leeftijd

Gemiddelde leeftijd: 35,2 jaar (st.-dev.: 16,1)

16-25 jaar	38,6%	16-20 jaar	21,4%
		21-25 jaar	17,1%
26-35 jaar	21,2%	26-30 jaar	11,9%
		31-35 jaar	9,3%
36-45 jaar	13,3%	36-40 jaar	8,4%
		41-45 jaar	4,9%
46-55 jaar	11,4%	46-50 jaar	5,9%
		51-55 jaar	5,5%
56-65 jaar	10,0%	56-60 jaar	5,1%
		61-65 jaar	4,9%
+ 65 jaar	5,5%	+65 jaar	5,5%

Functie in de club (meerdere antwoorden mogelijk)

Speler/sporter:	77,8% (n=636)
Bestuurslid:	23,6% (n=193)
Sportieve staf:	18,1% (n=148)
Vrijwilliger:	12,2% (n=100)
Niet-sportend lid:	3,3% (n=27)

10 meest voorkomende sporttakken (meerdere antwoorden mogelijk)

Voetbal:	26,6% (n=217)
Tennis:	12,1% (n=99)
Volleybal:	9,7% (n=79)
Fietsen/wielrennen*:	6,9% (n=56)
Basket:	5,8% (n=47)
Hockey:	5,3% (n=43)
Lopen*	5,3% (n=43)
Atletiek*:	4,3% (n=35)
Zwemsporten*:	4,2% (n=34)
Triatlon*:	4,0% (n=33)

*: zelf toegevoegde categorie o.b.v. de antwoorden op de open vraag 'andere'

Competitieniveau (meerdere antwoorden mogelijk)

(Semi)-professioneel:	19,1% (n=156)
Amateur, recreatief:	62,8% (n=513)
Geen competitie:	16,6% (n=136)

Leeftijdsverdeling per geslacht

	Man	Vrouw
16-25 jaar	33,1%	48,4%
26-35 jaar	20,6%	22,3%
36-45 jaar	14,0%	12,2%
46-55 jaar	11,7%	10,5%
56-65 jaar	12,5%	5,6%
+ 65 jaar	8,0%	1,0%

Gemiddelde leeftijd:

- Mannen: 37,7 jaar
  - Vrouwen: 30,6 jaar
- (sig: $p < 0,001$)

Gemiddelde leeftijd, enkel bij spelers/sporters:

- Mannen: 33,2 jaar
  - Vrouwen: 29,1 jaar
- (sig: $p < 0,001$)

Functie binnen de club, per geslacht

	Man	Vrouw	Significantie ^a
Speler/sporter	76,7%	79,8%	n.s.
Bestuurslid	29,2%	13,6%	***
Sportieve staf	20,1%	14,6%	n.s.
Vrijwilliger	11,6%	13,2%	n.s.
Niet-sportend lid	2,7%	4,5%	n.s.

a: ***: $p < 0,001$; **: $p < 0,01$; *: $p < 0,05$; n.s.: niet significant ($p \geq 0,05$)

Enkel voor de functie bestuurslid zien we dat er een significant verschil is in de verhoudingen tussen de geslachten: onder de respondenten zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke bestuursleden.

Respons en steekproefkenmerken samengevat

- De survey is gebaseerd op de data van 817 respondenten. 2/3^e is man en 1/3^e vrouw. Zes op de tien respondenten zijn jonger dan 36 jaar.
- Mannelijke respondenten zijn gemiddeld ouder dan vrouwelijke, wat mede te wijten is aan het hogere aandeel bestuursleden onder de mannen. Vergelijken we enkel de spelers/sporters, wordt het verschil kleiner: 33 jaar bij de mannen en 29 jaar bij de vrouwen.
- Driekwart is speler of sporter, een kwart bestuurslid (vnl. mannen), één op de vijf is lid van de sportieve staf en één op de acht is vrijwilliger.
- Ruim een kwart voetbalt, één op de acht tennist en één op de tien volleyt. Volgende sporten scoren tussen 4% en 7%, in dalende volgorde van aandeel: fietsen/wielrennen, basket, hockey, lopen, atletiek, zwemsporten en triatlon.
- Bijna 2/3e beoefent de sport als amateur of recreant. Eén op de vijf doet dit op (semi-) professioneel niveau. Voor één op de zes is er geen competitieniveau.

FREQUENTIES GOKKEN EN SPORTWEDDENSCHAPPEN

Prevalentie gokken

Heb je de afgelopen 12 maanden gewed of geld gespendeerd aan kans- en geldspelen?	
Ja	30,1% (n=243)
Neen	69,9% (n=563)

Gokvormen (enkel bij laatstejaarsgokkers (LJ); n=218)

	Nooit	Niet LJ	<1x/maand	≥1x/maand	≥1x/week
Loterij	25,2%	8,3%	29,8%	17,9%	18,8%
Krasbiljetten	38,5%	15,6%	37,2%	7,3%	1,4%
Bingo (café)	82,6%	13,8%	2,3%	0,9%	0,5%
Pokeren	65,1%	13,8%	17,0%	4,1%	0,0%
Slots	72,5%	14,7%	11,5%	0,5%	0,5%
Casinospelen	65,1%	13,3%	17,0%	4,1%	0,5%
Sportweddenschappen	41,3%	7,8%	18,3%	19,7%	10,6%
Paardenraces	88,5%	7,8%	2,3%	0,5%	0,9%
Andere	81,2%	12,4%	5,0%	0,9%	0,5%

Gokvormen: vergelijking met Gezondheidsenquête 2018 (Sciensano)

Onderstaande tabel geeft aan hoeveel respondenten in onze steekproef het voorgaande jaar gokten. We vergelijken dit met het aandeel laatstejaarsgokkers in de Vlaamse bevolking, op basis van de resultaten van de Gezondheidsenquête 2018 van Sciensano. We kunnen maar voor drie gokvormen vergelijken.

Gokvorm	VAD/UGent: % LJ-gokken op totaal	Sciensano: % LJ-gokken op totaal	Ratio VAD/UGent vs. Sciensano
Poker	6,4%	1,8%	3,6:1
Casinospelen	6,5%	2,7%	2,4:1
Sportweddenschappen	15,3%	2,8%	5,5:1

In bovenstaande tabel zien we het aandeel van de onderzochte populatie dat het voorgaande jaar elk van de drie aangegeven gokvormen beoefende. Voor elk van de drie vergelijkbare gokvormen zien we dat het aandeel gokkers duidelijk hoger ligt in onze steekproef binnen de sportclubs dan in de algemene bevolking. Dat geldt voor sportweddenschappen nog veel sterker dan voor pokeren

en casinospelen: het aandeel dat dit het voorgaande jaar deed, ligt 5 tot 6 keer zo hoog in vergelijking met de algemene bevolking.

Gokken en sportweddenschappen samengevat

- Bijna een derde (30,1%) heeft in de voorgaande 12 maanden geld uitgegeven aan kans- en geldspelen. Dat aandeel ligt in dezelfde grootteorde als het aandeel gokkers in de algemene bevolking (Gezondheidsenquête 2018: 31,9% bij Vlamingen tussen 16 en 100 jaar). Toch betekent dat niet dat onze steekproef in dezelfde mate gokt als de algemene bevolking (zie verder).
- Loterijspelen zijn de vaakst voorkomende gokvormen, gevolgd door sportweddenschappen, met resp. 36,7% en 30,3% van de respondenten die dat minstens 1 keer per maand doet. Dat aandeel ligt merkkelijk hoger dan de andere gokvormen, die tussen 1% en 9% scoren.
- Ook in het zeer regelmatig gokken (min. 1x per week) scoren deze twee gokvormen 'hors catégorie' in vergelijking met de andere: respectievelijk 18,8% en 10,6% tegenover minder dan 1,5% voor de andere gokvormen.
- Wat laatstejaarsgokken betreft, scoort onze steekproef in vergelijking met de algemene bevolking (cf. gezondheidsenquête 2018) hoger op de drie vergelijkbare gokvormen, waarbij in het oog springt dat het aandeel gokkers op sportweddenschappen in onze sample veel hoger ligt.

RISICO'S EN PROBLEMEN TEN GEVOLGE VAN GOKKEN

Proportie per risico-indicatie (enkel bij LJ-gokkers; n=216)

Niet-problematische gokker (score 0)	64,4%
Lage-risico-gokker (score 1 of 2)	19,0%
Hoge-risico-gokker (score 3 tot 7)	13,9%
Problematische gokker (score 8 of meer)	2,8%

Voor 2/3e van de gokkers is er totaal geen risico-indicatie op problemen. Eén op de vijf heeft een lage risico-indicatie. Eén op de zeven heeft een score die wijst op een hoog risico. Een groep van net geen 3% is als problematisch gokker aanwijsbaar.

Proportie per risico-indicatie (hele steekproef; n=806)

Niet-problematische gokker (geen LJ-gokken of score 0)	89,3%
Lage-risico-gokker (score 1 of 2)	5,7%
Hoge-risico-gokker (score 3 tot 7)	4,2%
Problematische gokker (score 8 of meer)	0,8%

Bekijken we de cijfers voor risicovol en problematisch gokken op de hele groep, dan liggen de aandelen voor de risico's veel lager. Dat komt omdat zeven op de tien respondenten het voorgaande jaar niet gokten en dus ook geen risico liepen. Binnen de hele groep vertonen negen op de tien respondenten geen risico. Telkens om en bij de 5% vertoont een profiel van laag risico, respectievelijk hoog risico. De problematische gokkers blijven beperkt tot amper 1%.

Gokvormen: vergelijking met Gezondheidsenquête 2018 (Sciensano)

Risico-indicatie PGSI	VAD/UGent (hele steekproef)	Sciensano
Niet(-problematisch) gokken	89,3%	99,1%
Laag risico-gokken	5,7%	0,5%
Hoog risico-gokken	4,2%	0,1%
Problematisch gokken	0,8%	0,3%

Na de voorzichtig positief ogende resultaten uit de twee vorige tabellen zet deze vergelijkende tabel ons weer met de voeten in de realiteit. Vergeleken met de algemene Vlaamse bevolking ouder dan

15 jaar scoort onze steekproef duidelijk hoger qua risico-indicatie. Terwijl in de Gezondheidsenquête maar 1% van de bevolking uitingen van risicovol gokken vertoont, is dat in ons onderzoek 11%. Vooral in de middelste categorieën (laag risico en hoog risico) liggen de aandelen veel hoger dan in de Gezondheidsenquête. Voor de meest problematische categorie is de verhouding dan weer kleiner, al ligt die in ons onderzoek nog ongeveer 3 keer hoger.

Hulp bij gokproblemen (enkel bij LJ-gokkers; n=218)

Heb je in de afgelopen 12 maanden hulp gezocht voor jezelf omwille van gokproblemen?	Ja	0,9% →	Welke? • Psycholoog (1) • Stortingslimiet (1)
	Neen	91,9%	
Weet jij waar je hulp kan vinden indien jij of een naaste gokproblemen ondervindt?	Ja	17,0% →	Welke? (>1x vermeld)* • Opzoeken op internet (9) • De DrugLijn (4) • Kansspelcommissie (4) • Psycholoog (4) • Gokhulp.be (3) • Huisarts (3) • VAD (2) • CAW (2) • Via goksites (2)
	Neen	83,0%	• Naaste: familie, vriend (2)

*: Twee respondenten antwoordden 'Goklijn', waarbij het niet duidelijk is of zij de Nederlandse site gokline.nl bedoelen, dan wel De DrugLijn of Gokhulp.be

Slechts 1% zocht het voorbije jaar hulp voor de eigen gokproblemen. Mogelijk ligt dit aan het hoge aandeel gokkers dat niet weet waar hulp te vragen bij problemen (83%). Ook bij diegenen die aangeven het wel te weten, zijn er heel wat die nog online moeten opzoeken waar ze terecht kunnen.

Risico's en problemen ten gevolgen van gokken samengevat

- Op de hele groep respondenten vertoont een goede 10% een risico-indicatie voor problematisch gokken, waarbij problematisch gokken in minder dan 1% voorkomt.
- Bekijken we louter de laatstejaarsgokkers, dan zien we dat een derde een risico-indicatie heeft, voornamelijk lage risico-indicaties en hoge risico-indicaties. Een kleine 3% vertoont problematisch gokgedrag.
- In vergelijking met de algemene bevolking ligt in ons onderzoek het aandeel gokkers met risico-indicatie merkelijk hoger, vooral voor lage risico's en hoge risico's.
- Een heel klein deel zoekt hulp voor gokproblemen, wat mogelijk mede te maken heeft met het gebrek aan kennis over waar hulp te zoeken.

VERBANDEN TUSSEN SPORTBEOEFENING EN GOKKEN

Verband tussen sporttak en (risicovol of problematisch) gokken

We bekijken nu per sporttak de resultaten voor prevalentie en frequentie van gokken en de risico-indeling bij de laatstejaarsgokkers. We doen dit enkel voor de 7 sporttakken met meer dan 40 respondenten. Dat geeft volgend beeld.

Categorie 1 (laatstejaarsgokken) wordt berekend op alle respondenten.

Categorie 2 en 3 (1x/week en PGSI) worden berekend op groep laatstejaarsgokkers

❖ Voetbal

	Voetbal	Niet voetbal	Significantie
Laatstejaarsgokken	51,2%	22,6%	***
Min. 1x per week sportweddenschappen	22,1%	5,7%	***
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	24,2%	10,7%	***

❖ Tennis

	Tennis	Niet tennis	Significantie
Laatstejaarsgokken	41,1%	28,6%	*
Min. 1x per week sportweddenschappen	21,2%	11,4%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	18,2%	16,4%	n.s.

❖ Volleybal

	Volleybal	Niet volleybal	Significantie
Laatstejaarsgokken	35,4%	29,6%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	8,3%	13,1%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	8,3%	17,7%	n.s.

❖ Fietsen/wielrennen

	Fietsen	Niet fietsen	Significantie
Laatstejaarsgokken	19,6%	30,9%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	11,1%	12,9%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	0,0%	17,4%	n.s.

❖ Basket

	Basket	Niet basket	Significantie
Laatstejaarsgokken	17,4%	30,9%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	0,0%	13,3%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	14,3%	16,8%	n.s.

❖ Hockey

	Hockey	Niet hockey	Significantie
Laatstejaarsgokken	18,6%	30,8%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	0,0%	13,3%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	14,3%	16,8%	n.s.

❖ Lopen

	Lopen	Niet lopen	Significantie
Laatstejaarsgokken	20,9%	30,7%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	0,0%	13,4%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	0,0%	17,4%	n.s.

Omdat er in de meeste sporttakken minder dan 30 laatstejaarsgokkers zijn (vaak zelfs minder dan 10) vallen er niet veel significante resultaten te rapen, ook al lijken sommige verschillen groot.

Voor de twee sporttakken (voetbal en tennis) met de meeste respondenten zijn er significante resultaten. Onder tennissers vind je iets meer laatstejaarsgokkers dan onder niet-tennissers. Maar voor sportweddenschappen of risicovol / problematisch gokken is er geen verschil tussen beide groepen. Dat ligt duidelijk anders bij voetbal. Daar zien we dat zowel gokken in het voorgaande

jaar, als regelmatig gokken op sportweddenschappen en risicovol of problematisch gokken duidelijk vaker voorkomt onder voetballers dan onder niet-voetballers.

Vervolgens kijken we of er tussen sporters in teamverband (voetbal, volley, basket, ...) en individuele sporters (tennis, fietsen, lopen, atletiek, ...) een verschil is in gokgedrag. Mooi meegenomen: door deze indeling is het aantal respondenten dat gokt groter en verhoogt de kans op statistische significantie.

❖ Teamsporters

	Teamsport	Geen teamsport	Significantie
Laatstejaarsgokken	39,5%	21,0%	***
Min. 1x per week sportweddenschappen	17,5%	3,8%	**
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	19,7%	10,5%	*

❖ Individuele sporters

	Ind. sport	Geen ind. sport	Significantie
Laatstejaarsgokken	24,0%	38,2%	***
Min. 1x per week sportweddenschappen	10,2%	14,5%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	12,5%	19,6%	n.s.

Er is een verschillend beeld bij teamsporters dan bij individuele sporters. Terwijl gokken in het voorgaande jaar, regelmatig op sportweddenschappen gokken en risicovol of problematisch gokken zich sterker voordoet bij teamsporters, zien we dat minder individuele sporters in het voorgaande jaar gokten.

We kunnen nagaan of de groepsdeterminanten (gokcultuur, groepsdruk, ...) hierin een rol spelen. Dan blijkt dat (cijfers enkel voor diegene die aan sportweddenschappen/pronostieken deden laatste 12 maanden):

- bij teamsporters vaker wordt aangehaald dat de meeste van de sportvrienden deelnemen aan sportweddenschappen belangrijk vinden, al is het aandeel niet zo groot: 12,6% van de teamsporters zijn het eens met die stelling, tegenover geen enkele van de individuele sporters (sign.: $p < 0,01$)
- veel meer teamsporters dan individuele sporters hebben het soms met sportvrienden over sportweddenschappen: 76,3% tegenover 21,7% (sign.: $p < 0,001$)
- meer teamsporters dan individuele sporters hebben het soms met de coach over sportweddenschappen: 32,5% versus 8,7% (sign.: $p < 0,05$)
- zo goed als geen enkele teamsporter aangeeft groepsdruk te voelen van sportvrienden of clubmedewerkers om aan sportweddenschappen deel te nemen en dat zo goed als geen teamsporter aangeeft dat meedoen aan sportweddenschappen een belangrijk aspect is om bij de groep te horen

Verband tussen sportniveau en (risicovol of problematisch) gokken

Laten we vervolgens dezelfde resultaten bekijken volgens competitieniveau.

❖ (Semi-)professioneel niveau

	(Semi-)prof	Niet (semi-)prof	Significantie
Laatstejaarsgokken	31,8%	29,8%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	17,1%	11,9%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	29,2%	13,7%	*

❖ Amateur-/recreatief niveau

	Amateur	Niet-amateur	Significantie
Laatstejaarsgokken	31,9%	27,2%	n.s.
Min. 1x per week sportweddenschappen	12,9%	12,7%	n.s.
PGSI-indicatie hoog risico of problematisch	15,0%	20,0%	n.s.

Er is maar één verband aantoonbaar tussen competitieniveau en gokgedrag: onder sportbeoefenaars op professioneel of semiprofessioneel niveau zijn er meer gokkers die dat risicovol of problematisch doen.

Verbanden tussen sportbeoefening en gokken samengevat

- Slechts van twee sporttakken kunnen significante verbanden met gokgedrag worden aangetoond. Dat er voor de andere sporttakken geen verband aantoonbaar is, heeft zeker te maken met de kleine groepsgrootte, maar in de resultaten is er sowieso geen indicatie dat (problematisch) gokken daar meer zou voorkomen.
- Teamsporters doen vaker aan gokken en sportweddenschappen en vertonen een sterker risicoprofiel dan individuele sporters. Dat dit zo is, lijkt niet samen te hangen met groepsdruk. Het is eerder een (sociaal-normatief) gevolg van het feit dat gokken erbij hoort, dat het ingeburgerd is in wereld van de teamsporten. Het is namelijk opvallend dat wedden op sport bespreekbaar lijkt te zijn onder sportvrienden en met coach.

VERBAND MET DE FUNCTIE/ROL IN DE CLUB: BESTUURSLID EN SPORTIEVE STAF (TRAINER, COÖRDINATOR, ...)

Eigen gokgedrag

⇒ Proportioneel gokken meer leden van de sportieve staf minstens 1 keer per week op sportwedstrijden dan niet-leden van de sportieve staf: 21,1% van de sportieve staf speelt minstens eens per week op sportweddenschappen, terwijl dat bij respondenten die niet tot de sportieve staf behoren 11,1% is.

O.R.: 2,13 (95% BI: 0,96-5,29); Cramer's V = 0,11, bij $p=0,096^a$.

⇒ Onder bestuursleden wordt minder frequent aan sportweddenschappen gedaan: 7,5% doet dit minstens eens per week, terwijl dat bij niet-bestuursleden 14,5% is ($V=0,23$; $p=0,046$). Het is dan ook niet verwonderlijk dat het risico op problemen ten gevolge van gokken in die groep vier keer kleiner is in vergelijking met de niet-bestuursleden (5,8% vs. 20,2%).

O.R.: 0,24 (95% BI: 0,07-0,82); Cramer's V = 0,16, bij $p=0,02$.

Verband met preventieve aanpak

⇒ Bij bestuursleden zien we volgende verbanden:

- Bestuursleden zijn minder geneigd om regels en afspraken te maken over gokken en sportweddenschappen (19,8% vs. 31,7%, bij $p=0,002$)
- Bestuursleden zijn minder geneigd om maatregelen te nemen als een lid de afspraken en regels over gokken en sportweddenschappen overtreedt (13,7% vs. 21,7%, bij $p=0,021$)
- Bestuursleden zijn er sterker voor te vinden om sponsoring door gokbedrijven te verbieden (33,5% vs. 25,5%, bij $p=0,039$)
- Er zijn geen verbanden met: leden informeren over gevaren van gokken en sportweddenschappen, leden informeren over de geldende wetgeving, het opstellen van een ethische code en het verwijzen naar hulpinstanties bij problemen.

⇒ Bij de sportieve staf zien we volgende verbanden:

- Leden van de sportieve staf zijn sterker geneigd om leden te informeren over de geldende wetgeving (31,1% vs. 23,6%, bij $p=0,075^a$)
- Leden van de sportieve staf zijn sterker geneigd om regels en afspraken te maken over gokken en sportweddenschappen (37,1% vs. 26,5%, bij $p=0,015$)
- Leden van de sportieve staf zijn sterker geneigd om sponsoring door een gokbedrijf te verbieden (35,6% vs. 25,7%, bij $p=0,023$)
- Leden van de sportieve staf zijn minder geneigd om niets te doen (12,0% vs. 21,0%, bij $p=0,018$)
- Er zijn geen verbanden met: leden informeren over gevaren van gokken en sportweddenschappen, het opstellen van een ethische code, het verwijzen naar hulpinstanties bij problemen en het nemen van maatregelen bij overtreding van regels en afspraken over gokken en sportweddenschappen.

^a Omwille van de soms lage aantallen respondenten die gokken of aan sportweddenschappen doen, wordt soms nog het significantieniveau $p<0,1$ gehanteerd om relevante verbanden aan te duiden.

VERBAND TUSSEN CONTEXTUELE ASPECTEN EN GOKKEN OP SPORTWEDDENSCHAPPEN

⇒ Er zijn verbanden tussen:

- Het nemen van preventie-initiatieven omtrent sportweddenschappen en laatstejaarsgokken, waarbij het opvallend is dat het laatstejaarsgokken veel hoger is in clubs die wel preventie-initiatieven nemen dan in clubs zonder preventie-initiatieven. Dit kan wijzen op een reactieve aanpak, eerder dan op een proactieve.
Laatstejaarsgokken: 66,7% in clubs met preventie-initiatieven, vs. 27,7% in clubs zonder preventie-initiatieven ($p=0,01$)
- Het binnen het team of in de club in groep meedoen aan sportweddenschappen en deelname aan gokken en sportweddenschappen.
Laatstejaarsgokken: waar dit wel gebeurt heeft 44,0% het voorgaande jaar gegokt, terwijl dit 26,5% is in club waar dit niet in groep wordt gedaan ($p=0,005$)
Laatstejaarssportweddenschappen: in clubs waar in groep wordt gespeeld heeft 84,8% het voorgaande jaar op sportweddenschappen ingezet, in clubs waar dit niet gebeurt is dat 44,4% ($p<0,001$)
- Het binnen de club organiseren van sportweddenschappen en de frequentie van zowel gokken als het deelnemen aan sportweddenschappen:
Laatstejaarsgokken: in clubs die sportweddenschappen organiseren heeft 55,1% het laatste jaar gegokt, terwijl dit in clubs die dit niet doen 24,9% is ($p<0,001$)
Laatstejaarssportweddenschappen: waar sportweddenschappen georganiseerd worden geeft 67,4% aan het voorgaande jaar aan sportweddenschappen te hebben meegedaan, terwijl dit 45,1% is in clubs die dit niet doen ($p=0,002$)
- Sponsoring of reclame door gokbedrijven en minstens 1 keer per week aan sportweddenschappen doen ($V=0,16$, bij $p=0,078^b$)

---

^b Omwille van de soms lage aantallen respondenten die gokken of aan sportweddenschappen doen, wordt soms nog het significantieniveau $p<0,1$ gehanteerd om relevante verbanden aan te duiden.

VERBANDEN TUSSEN SOCIALE INTERACTIE EN SPORTWEDDENSCHAPPEN

⇒ Er zijn verbanden tussen:

- Het over sportweddenschappen hebben met sportvrienden en frequentie van sportweddenschappen ($V=0,44$; $p=0,001$)
- Van sportvrienden goedkeuring verwachten voor sportweddenschappen en frequentie van sportweddenschappen, zij het niet heel sterk ($V=0,29$, bij $p=0,06^{\circ}$)

VERBANDEN TUSSEN SPONSORING DOOR GOKBEDRIJVEN, EN SPORTWEDDENSCHAPPEN EN PREVENTIE IN DE CLUB

⇒ Er zijn verbanden tussen sponsoring of reclame door gokbedrijven en:

- Minstens 1x per week aan sportweddenschappen meedoen ($V=0,16$; $p=0,078^{\circ}$)
- Het organiseren van sportweddenschappen in de club ($V=0,32$; $p<0,001$)
- Het hebben van afspraken, regels en ethische codes over sportweddenschappen ($V=0,27$; $p<0,001$)
- De leden informeren over de gevaren van gokken en sportweddenschappen ($V=0,10$; $p=0,045$)
- De leden informeren over de geldende wetgeving m.b.t. gokken en sportweddenschappen ($V=0,09$; $p=0,083^{\circ}$)

Opvallend extra resultaat: 21,7% van respondenten in clubs die commerciële inkomsten krijgen van gokbedrijven vindt dat sponsoring en reclame door gokbedrijven binnen de club verboden moet worden (in clubs zonder die sponsoring: 28,4%; geen significantie).

° Omwille van de soms lage aantallen respondenten die gokken of aan sportweddenschappen doen, wordt soms nog het significantieniveau $p<0,1$ gehanteerd om relevante verbanden aan te duiden.

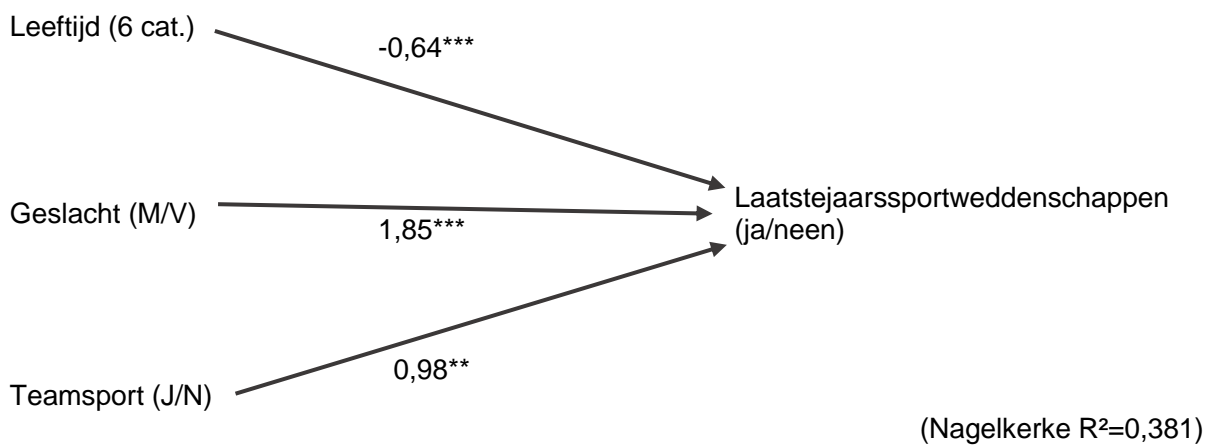

INVLOED VAN PERSOONSKENMERKEN OP GOKGEDRAG

Om uit te maken welke categorieën meer met (risico's van) gokken en sportweddenschappen te maken hebben, werden twee multivariate modellen getest aan de hand van logistische regressie.

1.1. Invloed op laatstejaarsportweddenschappen

Odds ratio's:

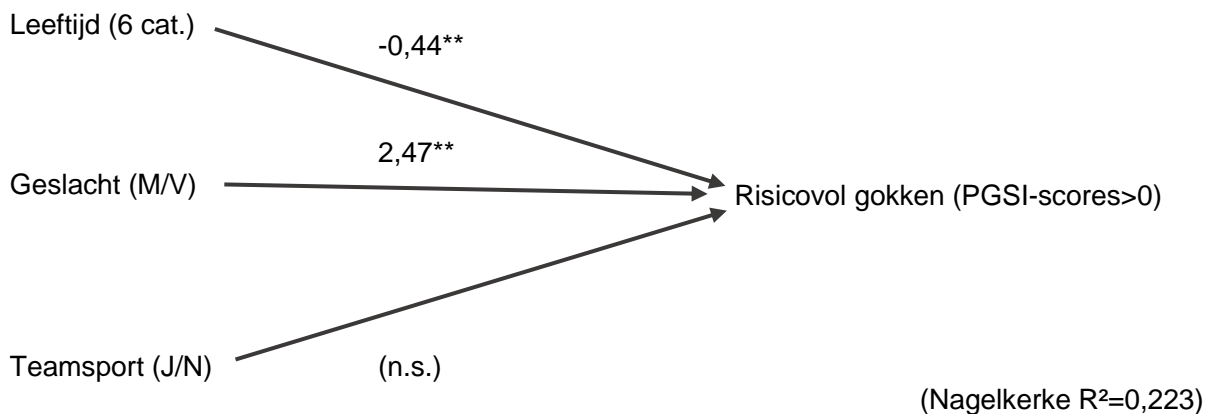
- Geslacht: 6,36:1 (95% BI: 2,46-16,67)
- Teamsport: 2,65:1 (95% BI: 1,33-5,30)

De drie determinanten leeftijd, geslacht en al dan niet in teamverband sporten verklaren bijna 40% van de 'variantie'^d van het in het voorgaande jaar gokken op sportwedstrijden. Het geslacht is het meest bepalend, waarbij mannen duidelijk meer aan sportweddenschappen doen dan vrouwen. Ook de leeftijd is vrij sterk bepalend: hoe jonger, hoe meer er aan sportweddenschappen wordt gedaan. Teamsporters doen ook relatief meer aan sportweddenschappen.

^d In logistische regressieanalyse kan je niet echt van variantie spreken omdat de afhankelijke variabele dichotoom is met maar 2 waarden. Nagelkerke R^2 wordt aanzien als de beste indicator om de predictiekracht van een logistisch regressiemodel aan te geven.

INVLOED VAN PERSOONSKENMERKEN OP RISICO OP GOKPROBLEMEN (PGSI)

Odds ratio's:

- Geslacht: 11,76:1 (95% BI: 2,70-50,00)

De twee determinanten leeftijd en geslacht verklaren bijna een kwart van de 'variantie' van het risicovol gokken (de invloed van teamsport op risicovol gokken is niet significant). Het geslacht is sterk bepalend, waarbij mannen duidelijk sterkere risico's lopen dan vrouwen. De leeftijd is bijna even sterk bepalend: hoe jonger, hoe groter het risico op problemen door gokken.

Resultaten invloeden (verbanden en effecten) samengevat

- De aanwezigheid van sportwedenschappen als fenomeen in het clubleven verhoogt de kans dat de leden aan die gokvorm meedoen. Zo verhogen formele contexten, i.c. het in groep gokken op sportwedstrijden of het in/door de club organiseren van sportwedenschappen, de kans op gokken op sportwedstrijden substantieel. Maar ook informele aspecten, zoals het met sportvrienden over sportwedenschappen hebben en het verwachten van goedkeuring van de sportvrienden, verhogen de kans op frequent gokken via sportwedenschappen duidelijk. De perceptie van groepsdruk lijkt geen invloed te hebben op het gokgedrag.
- Opvallend is dat de sportieve staf, die algemeen genomen meer gokt, in vergelijking met bestuurslui een grotere bereidheid aangeeft om preventieve maatregelen in de club toe te passen, zoals regels en afspraken opstellen over sportwedenschappen, informeren over de geldende wetgeving tot zelfs het verbieden van sponsoring of reclame door gokbedrijven. Het eigen gokgedrag speelt daarin maar deels een rol. Wat het verbieden van sponsoring en reclame betreft, blijkt dit iets sterker te leven bij niet-gokkende leden van de sportieve staf.
- Vertegenwoordigers van clubbesturen gokken wel minder, maar zijn ook minder geneigd om te werken aan regelgeving, incl. sanctionering bij niet-naleving. Ze zijn wel sterker te vinden voor het verbieden van reclame en sponsoring door gokbedrijven. In dat laatste geldt dat wel minder sterk voor bestuursleden van clubs die al financieel ondersteund worden door de goksector.

-
- In clubs die ‘genieten’ van reclame of sponsoring van gokbedrijven is zowel het organiseren van sportweddenschappen als het frequent spelen op sportweddenschappen sterker aan de orde. Maar in die clubs wordt eveneens meer gewerkt aan het opstellen van afspraken, regels en ethische codes en aan het informeren over gevaren en wetgeving m.b.t. gokken. Een specifieke houvast om clubs te doen nadenken over sponsorinkomsten vanuit de goksector is dat – zelfs in clubs waar dit al gebeurt – een niet onaanzienlijk deel van de leden dat liefst zou laten verbieden.
  - Qua profilering van de meer risicovolle gokkers gelden mannen, jongere leden en – in iets mindere mate – teamsporters als groepen die vaker gokken op sportweddenschappen en/of meer gerelateerde risico’s lopen.

ANDERE RELEVANTE RESULTATEN OVER SPORTWEDDENSCHAPPEN OP EEN RIJTJE

Er vielen nog heel wat andere resultaten te rapen uit de survey. Bij deze geven we een resultaatoverzicht voor andere onderzochte aspecten.

I. Bevraagd bij alle respondenten

	Ja	Neen	Weet niet
Wordt jouw sportclub gesponsord door een gokbedrijf?	3,4%	86,6%	10,0%
Wordt er in jouw team of club in groep aan sportweddenschappen gedaan?	11,0%	68,7%	20,3%
Worden er in jouw club in groep sportweddenschappen of pronostieken georganiseerd?	11,5%	78,6%	10,0%

Zijn er binnen jouw sportclub afspraken/regels of is er een ethische code i.v.m. deelnemen aan sportweddenschappen?	4,0%	96,0%
Worden er binnen jouw sportclub preventieve initiatieven genomen i.v.m. deelnemen aan sportweddenschappen?	1,3%	98,7%

Aangegeven preventieve aanpak die al in de sportclub wordt gehanteerd	
Leden informeren over de gevaren van deelname aan sportweddenschappen en gokken in het algemeen (bv. infoavonden, brochures)	38,1%
Een ethische code opstellen rond sportweddenschappen en gokken	24,0%
Regels en afspraken opstellen rond sportweddenschappen en gokken	23,9%
Doorverwijzen naar hulpinstanties wanneer iemand binnen de club problemen met gokken ervaart	23,9%
Sponsoring en reclame van de goksector binnen de club verbieden	22,6%
Leden informeren over de wetgeving rond sportweddenschappen en gokken	20,8%
Maatregelen nemen wanneer iemand de regels en afspraken overtreedt	16,3%

II. Enkel bevraagd bij respondenten die aan sportweddenschappen of pronostieken deden in het laatste jaar (n=104)

Stelling: de meeste van mijn sportvrienden...	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Eerder niet mee eens	Neutraal	Eerder mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
...vinden deelnemen aan sportweddenschappen belangrijk	15,4%	26,9%	16,3%	31,7%	6,7%	2,9%	0,0%
... keuren deelnemen aan sportweddenschappen goed	3,8%	3,8%	4,8%	41,3%	24,0%	16,3%	5,8%
... doen wel eens aan sportweddenschappen	3,8%	3,8%	6,7%	22,1%	39,4%	21,2%	2,9%

	Ja	Neen
Heeft het soms over sportweddenschappen met sportvrienden	63,5%	36,5%
Heeft het soms over sportweddenschappen met de coach	26,9%	73,1%

	Ja	Neen
Voelt druk van sportvrienden om aan sportweddenschappen deel te nemen	2,9%	97,1%
Voelt druk van clubmedewerkers om aan sportweddenschappen deel te nemen	12,7%	87,3%

	Ja	Neen	Weet niet
Is meedoen aan sportweddenschappen een belangrijk aspect om bij de groep te horen?	1,0%	93,3%	5,8%

Stelling: deelnemen aan sportweddenschappen ...	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Eerder niet mee eens	Neutraal	Eerder mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
...is belangrijk in mijn leven	53,8%	26,9%	7,7%	3,8%	5,8%	1,0%	1,0%
... is voor mij een manier om geld te verdienen	43,3%	18,3%	9,6%	14,4%	11,5%	2,9%	0,0%
... is een manier om mij te ontspannen	15,4%	11,5%	1,9%	25,0%	27,9%	15,4%	2,9%

	< 40€	≥ 40€
In de afgelopen 12 maanden, hoeveel geld heb je gemiddeld maandelijks gependend aan sportweddenschappen (winst niet meegerekend)	77,9%	22,1%

	Ja	Neen	Weet niet
Als je volgens een uitgekiend systeem wedt, kan je je verlies beperken	42,3%	26,0%	31,7%
Deelnemen aan sportweddenschappen is wettelijk toegestaan, ongeacht de leeftijd	4,8%	93,3%	1,9%
Deelnemen aan sportweddenschappen is de minst risicovolle vorm van gokken wat betreft gokverslaving	14,4%	51,0%	34,6%

Stelling:	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Eerder niet mee eens	Neutraal	Eerder mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
Wanneer ik win bij sportwedenschappen is dat afhankelijk van mijn sportkennis	6,7%	6,7%	8,7%	16,3%	41,3%	15,4%	4,8%
Iemand die zelf sport beoefent of actief is binnen een sportclub heeft meer kans op winst bij sportwedenschappen	9,6%	16,3%	11,5%	34,6%	19,2%	6,7%	1,9%

